

Midtvejsevaluering

Forbedring af seksuel sundhed
blandt børn og unge

April 2026

Slagelse Kommune

Folkesundhed
Rådhuspladsen 11, st.
4200 Slagelse

www.slagelse.dk

Indhold

1. Baggrund og formål.....	3
Seksuel sundhed blandt børn og unge.....	3
Seksuelsundhed i Slagelse Kommune.....	3
Evalueringsens formål.....	4
2. Sammenfatning af hovedresultater.....	5
3. Indsatser til forbedring af seksuel sundhed.....	6
Pubertetsundervisning i 5. klasse.....	6
Seksualundervisning i 8. klasse.....	6
4. Evalueringsdesign og metode.....	7
Spørgeskemaundersøgelse i 5. og 8. klasse.....	7
Fokusgruppeinterview med elever.....	8
5. Resultater.....	9
Pubertetsundervisning i 5. klasse.....	9
Undervisningsform og tryghed.....	9
Udbytte af undervisningens indhold.....	10
Elevernes oplevelse af at være forberedt på puberteten.....	10
Seksualundervisning i 8. klasse.....	11
Undervisningsform og tryghed.....	11
Udbytte af undervisningens indhold.....	12
Elevernes oplevelse af handlekompetence.....	12
Udviklingsmuligheder for seksualundervisning i 8. klasse.....	13
6. Konklusion.....	13
7. Referencer.....	14

1 Baggrund og formål

Seksuel sundhed blandt børn og unge

Ifølge Verdenssundhedsorganisationen WHO er seksuel sundhed en tilstand af fysisk, følelsesmæssig, mental og social trivsel relateret til seksualitet; det er ikke alene fraværet af sygdom, dysfunktion eller skrøbelighed (WHO, 2022). Forskning viser, at kvalificeret seksualundervisning styrker unges grænsesætning, viden og tryghed (UNESCO, 2018; Graugaard et al., 2019).

Seksuel sundhed er et bredt begreb og handler bl.a. om hvordan børn og unge indgår i respektfulde relationer med hinanden. Det handler også om at give børn og unge viden om hvordan kroppen udvikler sig fysisk og mentalt i puberteten, oplysning om sexsygdomme, prævention, følelser og grænser samt køn og identitet.

Seksuel sundhed i Slagelse Kommune

Kommunen er via sundhedsloven og folkeskoleloven¹ forpligtet til at sikre, at grundskolerne gennemfører kvalificeret sundheds- og seksualundervisning. Kommunen skal understøtte

dette gennem planlægning, kvalitets sikring og forebyggende sundhedsydelser fra sundhedsplejen. Derudover skal kommunen arbejde strategisk med seksuel sundhed, herunder koordinere indsatser og bidrage til tidlig opsporing og rådgivning.

I forbindelse med implementeringen af kommunens sundhedspolitik *Sammen om sundhed styrker vi det gode liv – En sundhedspolitik for alle i Slagelse Kommune 2024-2034*, besluttede Sundhedsudvalget i Slagelse Kommune i maj 2025, at styrke fokus på forbedring af seksuel sundhed blandt børn og unge i grundskolen. Dette ved at afsætte midler til to indsatser til forbedring af seksuel sundhed blandt børn og unge, henholdsvis:

- Pubertetsundervisning i 5. klasse på gruppe/klasseniveau
- Seksualundervisning i 8. klasse på gruppe/klasseniveau

Indsatserne finansieres i 2025 og 2026 af afprøvningspuljen under Sundhedspolitikken.

¹ Sundhedstjenesten skal ifølge Sundhedsloven §121 tilbyde alle børn og unge to vederlagsfri forebyggende helbredsundersøgelser, sundhedsvejledning og funktionsundersøgelse. Grundskolen skal ifølge Folkeskoleloven §7 undervise i det obligatoriske emne "Sundhed, Seksualundervisning og Familiekundskab" (SSF).

Foto: Colourbox

Evalueringens formål

Formålet med denne midtvejseevaluering er at belyse elevernes oplevelse af pubertetsundervisningen i 5. klasse og seksualundervisningen i 8. klasse. Herunder at give forslag til

potentielle udviklingsmuligheder for undervisningen, så indsatserne styrker elevernes viden om og handlekompetencer ift. seksuel sundhed og trivsel.

2

Sammenfatning af hovedresultater

Der er i 2025 gennemført pubertetsundervisning i 35 klasser på 5. årgang af i alt 35 mulige klasser. Ligeledes er seksualundervisningen gennemført i 35 klasser på 8. årgang af i alt 35 mulige klasser. Herunder er undervisningen i både 5. og 8. klasse gennemført på alle 8 privat- og friskoler.

Både pubertetsundervisningen i 5. klasse og seksualundervisningen i 8. klasse opleves af eleverne, som relevante og giver udbytte inden for centrale temaer iht. seksuel sundhed.

Centrale fund

De centrale fund i midtvejsevalueringen viser bl.a.:

- Undervisningsformen vurderes generelt positivt i både 5. og 8. klasse (65 % og 76 % tilfredshed).
- Tryghedsniveauet stiger fra 5. til 8. klasse (fra 58 % til 70 %), hvilket tyder på bedre forudsætninger for dialog om seksuel sundhed i udskoling.

- Der er behov for at styrke undervisningen i enkelte temaer på begge klassetrin bl.a. hygiejne i 5. klasse og seksuelle identiteter i 8. klasse.
- En relativt stor andel af 5.-klasses elever føler sig ikke helt trygge eller er i tvivl om deres tryghed (43 %), hvilket kan influere på elevernes deltagelse og læringsudbytte.

Anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler administrationen følgende for indsatsen til forbedring af seksuel sundhed:

- Styrkelse af de tryghedsskabende rammer i undervisningen, særligt på 5. klassetrin.
- Styrkelse af undervisningen i hygiejne på 5. klassetrin.
- Styrkelse af undervisningen i seksuelle identiteter på 8. klassetrin.

3 Indsatser til forbedring af seksuel sundhed

Pubertetsundervisning i 5. kl.

På baggrund af Sundhedsudvalgets beslutning i maj 2025 tilbydes alle 5. klasser i grundskolen, inklusiv privat- og friskoler, pubertetsundervisning på klasseniveau i 2025 og 2026.

Formålet med undervisningen er at styrke elevernes viden om og handlekompetencer ift. seksuel sundhed og trivsel, særligt målrettet puberteten.

Hver undervisningssession forestås af to sundhedsplejersker, som planlægger og koordinerer deres besøg med den givne klasselærer og skolens SSF-nøgleperson².

Undervisningsformen veksler mellem information, viden, små film, gruppeopgaver og dilemmaspil.

Pubertetsundervisningen omfatter bl.a. viden om:

- Kropslige ændringer i puberteten
- Hygiejne
- Psyke
- Forelskelse
- Relationer
- Tryghed

Seksualundervisning i 8. kl.

På baggrund af Sundhedsudvalgets beslutning i maj 2025 tilbydes alle 8. klasser i grundskolen, inklusiv privat- og friskoler, seksualundervisning på klasseniveau i 2025 og 2026.

Formålet med undervisningen er at styrke elevernes viden om og handlekompetencer ift. seksuel sundhed og trivsel, særligt målrettet seksualitet.

Hver undervisningssession forestås af to sundhedsplejersker, som planlægger og koordinerer deres besøg med den givne klasselærer og skolens SSF-nøgleperson.

Undervisningsformen veksler mellem information og viden, små film, gruppeopgaver, dilemmaspil og quiz.

Seksualundervisningen omfatter bl.a. viden om:

- Krop og Sind
- Seksualitet
- Forelskelse
- Sex
- Seksuelt overførte sygdomme
- Normer og værdier
- Grænser

² I 2022 blev der uddannet nøglepersoner på en række skoler med henblik på kompetenceløft til SSF-faget. Ifm. Sundhedsudvalgets beslutning om forbedring af seksuel sundhed i maj 2025, er der uddannet nøglepersoner i SSF-faget på alle skoler i kommunen.

4

Evalueringsdesign og metode

Evalueringen af pubertetsundervisningen i 5. klasse og seksualundervisningen i 8. klasse er gennemført som et mixed methods studie bestående af både kvantitative og kvalitative dataindsamlingsmetoder.

Formålet har været at undersøge elevernes oplevelse og udbytte af undervisningen.

Data til midtvejsevaluering er indsamlet i perioden november 2025 til januar 2026 og består af følgende:

- Spørgeskemaundersøgelse i alle 5. klasser (35 klasser)
- Spørgeskemaundersøgelse i alle 8. klasser (35 klasser)
- Tre fokusgruppeinterviews med elever i 5. klasse (11 elever)
- Tre fokusgruppeinterviews med elever i 8. klasse (12 elever)

Spørgeskemaundersøgelse i 5. og 8. klasse

Som en del af evalueringen gennemførte alle deltagende elever et elektronisk spørgeskema umiddelbart efter undervisningsforløbet.

Spørgeskemaet blev udarbejdet i SurveyXact og havde til formål at indsamle data om elevernes oplevelse af undervisningsformen, deres tryghed i undervisningen samt deres vurdering af eget læringsudbytte. Spørgeskemaet bestod primært af lukkede svarkategorier for at sikre høj svarprocent og sammenlignelighed på tværs af klasser.

Datasættet indeholder udelukkende fuldt gennemførte besvarelser.

Tabel 1: Svarprocent og antal besvarelser

	5. klasse	8. klasse
Svarprocent	66 %	61 %
Samlet antal elever pr. klassetrin	723 elever	741 elever
Antal gennemførte besvarelser	476 elever	451 elever

Foto: Colourbox

Fokusgruppeinterview med elever

Som kvalitativt supplement til spørgeskemaerne blev der gennemført seks fokusgruppeinterviews med elever fra henholdsvis 5. og 8. klasse (tre fokusgruppeinterview per årgang).

Forud for hvert interview deltog interviewer i en observation af undervisningen med henblik på at opnå indsigt i undervisningens form, struktur og interaktioner i klassen.

Observationerne blev anvendt til at nuancere og målrette interviewsspørgsmålene og bidrog samtidig til at validere de temaer, eleverne rejste.

I alt deltog 11 elever fra 5. klasse (5 piger og 6 drenge) og 12 elever fra 8. klasse (6 piger og 6 drenge).

Fokusgrupperne havde fokus på elevernes oplevelse af undervisningen, deres forståelse af indholdet samt faktorer, der påvirkede deres tryghed og deltagelse.

5 Resultater

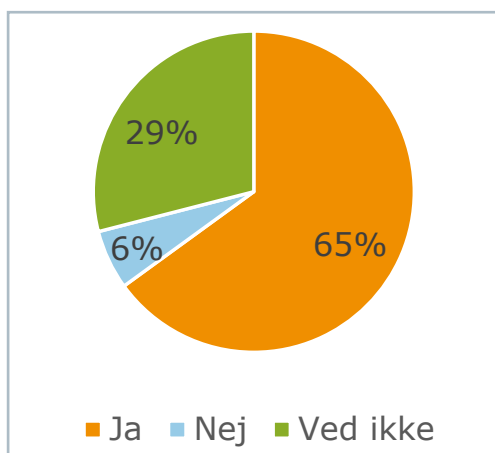
Pubertetsundervisning i 5. kl.

Undervisningsform og tryghed

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at størstedelen af eleverne har haft en positiv oplevelse af undervisningsformen. Som det fremgår af figur 1 angiver 65 % af eleverne, at de kunne lide måden, undervisningen foregik på.

Fokusgruppeinterviewene understøtter dette billede. Eleverne fremhæver især variationen mellem dialog og øvelser som motiverende og engagerende:

Figur 1: Kunne du lide måden, undervisningen foregik på?

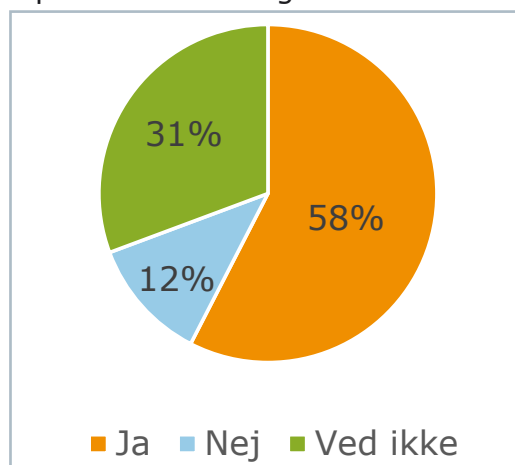

"Det var godt at undervisningen skiftede lidt mellem snak og øvelser, så sad man ikke bare på stolen og kedede sig. Det gav mig lyst til at deltage."

"Jeg føler, at det er bedre at høre om det her fra sundhedsplejerskerne end fra mine forældre."

Oplevelsen af tryghed i undervisningen er overvejende positiv. 58 % af eleverne følte sig trygge og godt tilpas i undervisningen, mens 31 % svarede ved ikke (figur 2).

Figur 2: Følte du dig tryk og godt tilpas i undervisningen?

Fokusgruppeinterviewene viser, at nogle elever oplever emnet som nyt og uvant, hvilket kan påvirke deres tryghed:

"Jeg synes det er lidt svært at forholde sig til. Jeg tror ikke, jeg er kommet i puberteten endnu."

"Det er lidt underligt og akavet at høre om, men det sker jo på et tidspunkt."

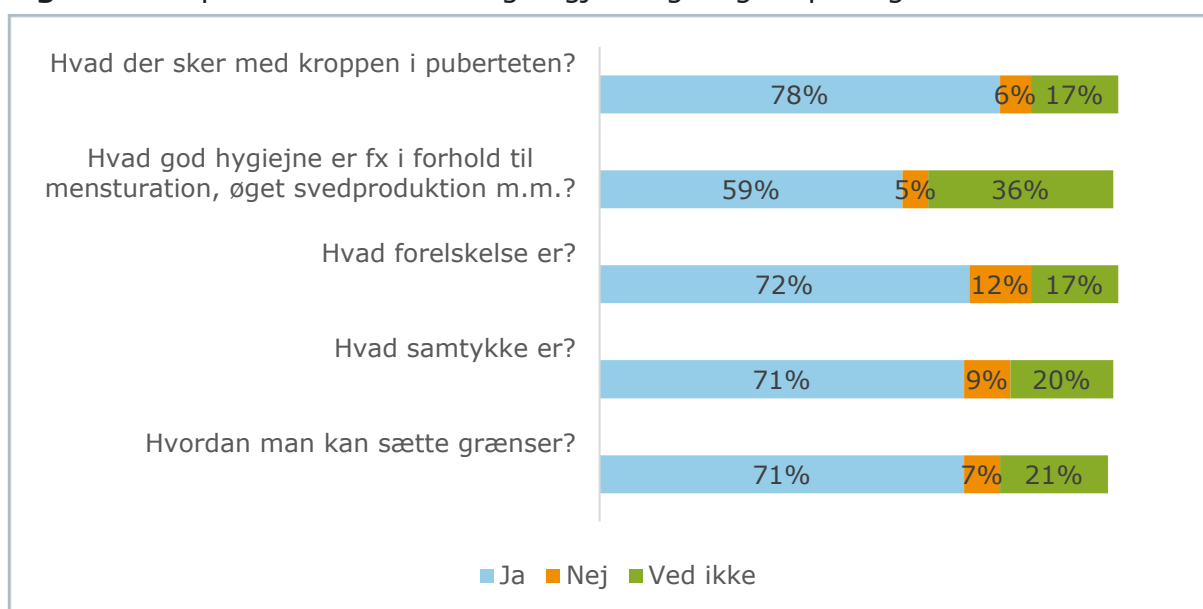
Udbytte af undervisningens indhold

Elevernes udbytte af undervisningen er generelt højt. Evalueringen viser at pubertetsundervisningen har gjort 78% af eleverne klogere på hvad der sker med kroppen i puberteten. 72% er blevet klogere på hvad forelskelse er og 71% af eleverne er blevet klogere på hvad samtykke er. Endelig svarer 71% af eleverne, at de er

blevet klogere på hvordan de kan sætte grænser (figur 3).

Til spørgsmålet om hvorvidt eleverne er blevet klogere på hvad god hygiejne er, har 59% af eleverne svaret ja. Dette er 12-19 % færre end for de øvrige emner i undervisningen. Det peger på et udviklingspotentiale i den fremtidige undervisning.

Figur 3: Har pubertetsundervisningen gjort dig klogere på følgende?

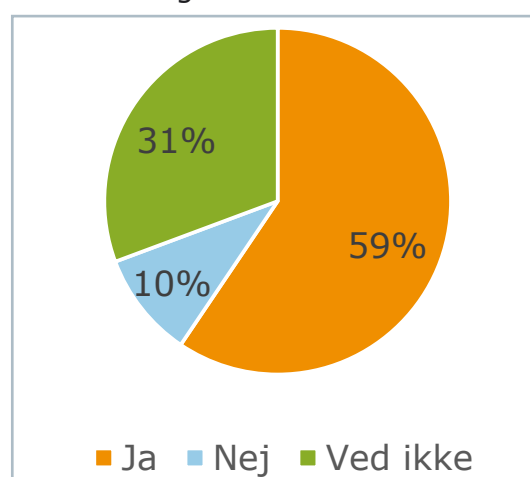

Elevernes oplevelse af at være forberedt på puberteten

Formålet med undervisningen er at styrke elevernes viden og forberede dem på at komme i puberteten. Derfor er eleverne også blevet spurgt ind til, om de føler sig klar til at komme i puberteten, efter de har modtaget undervisningen.

59 % af eleverne oplever, at de efter undervisningen føler sig bedre forberedt, mens 31 % svarer ved ikke (figur 4).

Figur 4: Føler du dig bedre forberedt til at komme i puberteten efter undervisningen?

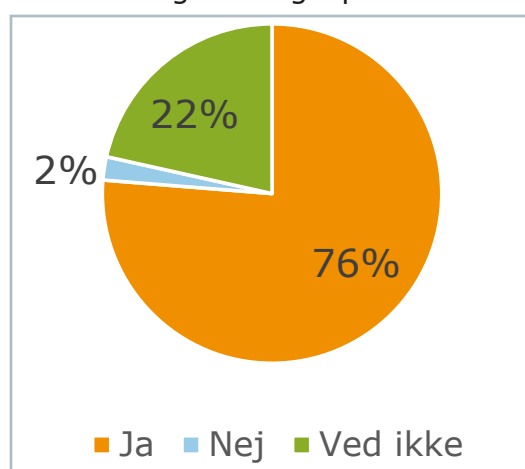
Seksualundervisning i 8. kl.

Undervisningsform og tryghed

Eleverne i 8. klasse vurderer generelt undervisningsformen positivt. 76 % angiver, at de kunne lide måden, undervisningen foregik på (figur 5).

Fokusgruppeinterviewene viser, at

Figur 5: Kunne du lide måden, undervisningen foregik på?

eleverne især sætter pris på den aktive og varierede undervisning:

"Det var godt, at det ikke var almindelig undervisning i en bog eller ved computer."

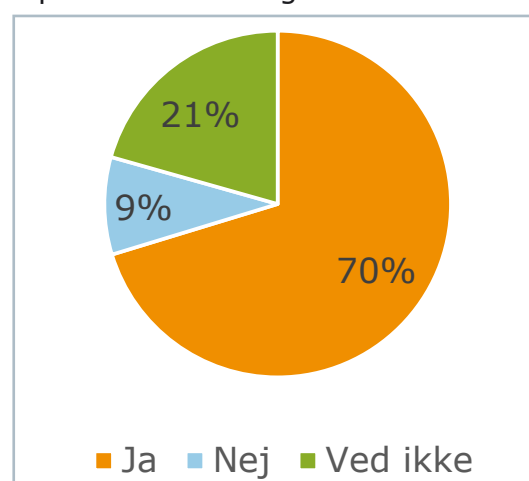
"Godt, at det ikke kun var dem (red. sundhedsplejerskerne) der snakkede, men at vi også var aktivt med i undervisningen."

"Undervisningen var godt struktureret."

"Det var både sjovt og seriøst."

Oplevelsen af tryghed er ligeledes høj. 70 % af eleverne følte sig trygge i undervisningen, mens 21 % svarede ved ikke (figur 6).

Figur 6: Følte du dig tryk og godt tilpas i undervisningen?

Eleverne fremhæver især betydningen af at arbejde i grupper med personer, de er trygge ved:

"Det gjorde mig tryk, at jeg arbejdede i gruppe med nogen, jeg er tryk ved og snakker godt med."

"Jeg tror ikke, jeg vil have en samtale om sex bare sådan lige. Det er lidt akavet."

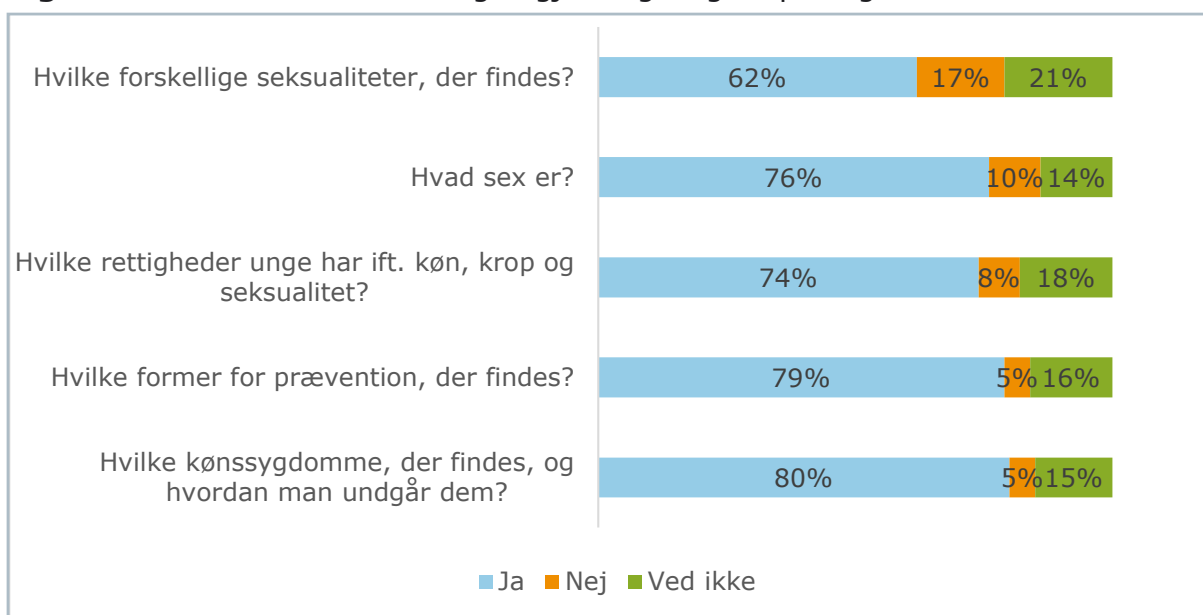
Udbytte af undervisningens indhold

Evalueringen viser, at eleverne har opnået solid viden om centrale temaer inden for seksuel sundhed. 76% af eleverne er blevet klogere på hvad sex er. 74% er blevet klogere på hvilke rettigheder unge har ift. køn, krop og seksualitet og 79% er blevet klogere på de forskellige præventionsformer. Endelig svarer 80% af eleverne, at de er blevet klogere på hvilke

kønssygdomme der findes og hvordan man undgår dem (figur 7).

Til spørgsmålet om hvorvidt eleverne er blevet klogere på hvilke forskellige seksualiteter der findes, har 62% af eleverne svaret ja. Dette er 12-18 % færre end de øvrige emner i undervisningen. Dette peger på et behov for at styrke undervisningen om seksuel identitet.

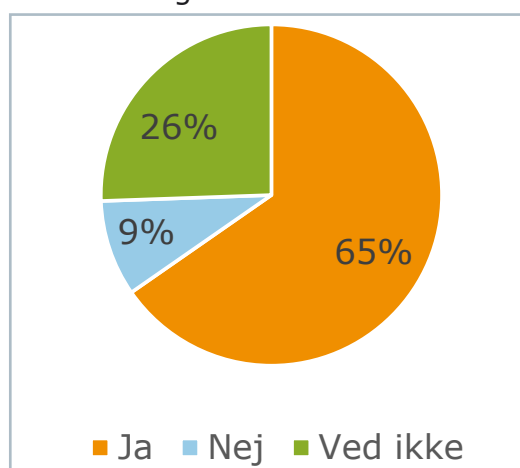
Figur 7: Har seksualundervisningen gjort dig klogere på følgende?

Elevernes oplevelse af handlekompetence

Formålet med undervisningen er at styrke elevernes evne til at træffe sunde og trygge valg om deres krop og seksualitet. 65 % af eleverne oplever, at de efter undervisningen føler sig bedre rustet til dette, mens 26 % svarer ved ikke. Dette indikerer, at undervisningen i høj grad understøtter formålet.

Figur 8: Føler du dig bedre rustet til at træffe sunde og trygge valg om din krop og seksualitet efter undervisningen?

Konklusion

Evalueringen viser, at begge indsatser bidrager positivt til elevernes viden og oplevelse af seksuel sundhed, men at der samtidig er tydelige forskelle i elevernes tryghed og læringsudbytte, som bør adresseres i den videre udvikling.

I 5. klasse oplever flertallet undervisningen som relevant og udbytterig særligt inden for pubertet, forelskelse og grænser. Dog viser resultaterne, at en betydelig del af eleverne ikke føler sig helt trygge – eller er i tvivl om deres tryghed – hvilket kan påvirke deres deltagelse og engagement. Derudover peger evalueringen på, at elevernes udbytte af undervisningen i hygiejne er lavere end for de øvrige emner.

I 8. klasse er både tilfredsheden og trygheden højere, og eleverne udviser et godt fagligt udbytte inden for prævention, kønssygdomme og rettigheder. Til gengæld fremstår undervisningen om seksuelle identiteter som et område, hvor der er behov for mere tydelighed, relevans eller bedre pædagogiske greb.

På tværs af indsatserne peger resultaterne på, at undervisningen generelt fungerer godt, men at tydelighed i enkelte temaer og styrkelse af tryghedsskabende rammer især i 5. klasse er centrale udviklingspunkter.

En målrettet justering af indhold og metoder vil kunne øge elevernes samlede læringsudbytte. Dette vil være relevant at arbejde med iht. den kommende pubertets- og seksualundervisning, som foregår i efteråret 2026.

7 Referencer

Graugaard, C., Pedersen, B., & Frisch, M. (2019). *Unge seksualitet og sundhed: Nationale resultater fra Projekt SEXUS*. Statens Serum Institut & Statens Institut for Folkesundhed, SDU. Hentet fra <https://www.ssi.dk/aktuelt/nyheder/2019/projekt-sexus>

Danske Love. (2025). *Folkeskoleloven §7*. Hentet 7. april 2026 fra <https://danskelove.dk/folkeskoleloven/7>

Danske Love. (2007,). *Sundhedsloven §121*. Hentet 7. april 2026 fra <https://danskelove.dk/sundhedsloven/121>

UNESCO. (2018). *International technical guidance on sexuality education: An evidence informed approach (Revised ed.)*. UNESCO. Hentet fra <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000260770>

WHO Regional Office for Europe. (2022). *Standards for sexuality education in Europe: A framework for policy makers, educational and health authorities and specialists (Updated edition)*. World Health Organization. Hentet fra <https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2022-5385-45037-63546>

April 2026

Slagelse Kommune
Folkesundhed
Rådhuspladsen 11, st.
4200 Slagelse

www.slagelse.dk

